

KAHAN 6/2011 - str. 2

Sadové úpravy okružních křižovatek

Jedná se o kompletní revitalizaci veřejné zeleně středů kruhových objezdů - kompletní odplevelení, položení geotextilie, kačírku, valounů a výsadbu zeleně - jehličnanů, listnatých stromů, živého plotu, keřů a záhonů. Práce byly realizovány na těchto kruhových objezdech: Drupol, Flusárna, OBI, Dolejší Oboza. Zpracovatelem projektové dokumentace je Ing. Barbora Šindelářová, dodavatelem úprav firma H.REKULTIVACE, a. s., náklady činily 2 453 864 Kč vč. DPH. Město obdrželo dotaci ze Středočeského fondu životního prostředí a zemědělství ve výši 95 %, tj. 2 331 171 Kč vč. DPH, spoluúčast města je 122 693,20 Kč.

„Děkují Středočeskému kraji za podporu, kterou nám na obnovu zeleně na kruhových objezdech v Příbrami přidělil. Cílem projektu bylo zlepšit stav životního prostředí, omezit hloučnatost a prašnost na velmi frekventovaných dopravních úzích. Myslím si, že autorka projektu vytvořila velmi zdařilý architektonický návrh, který dodavatelská firma kvalitně a rychle realizovala,“ pochválil nově dokončené stavby starosta MVDr. Josef Řihák.

Dar pro občanské sdružení 1.FK

Zastupitelstvo města Příbrami na veřejném zasedání dne 9. května 2011 schválilo poskytnutí finančního daru občanskému sdružení 1.FK Příbram z rozpočtu města ve výši 1,805 milionu korun. Peníze jsou poskytnuty pro účely mládežnického sportu. „Jsem rád, že zastupitelé podobně jako v minulých letech podpořili poskytnutím finančního daru nejlepší fotbalový tým v našem městě. Připomínám, že finanční dar dostalo od města i občanské sdružení SK Spartak Příbram, které rovněž vychovává v Příbrami mladé fotbalisty,“ řekl starosta MVDr. Josef Řihák.

Kaplička v Jerusalémě

Zastupitelstvo města Příbrami schválilo přijetí daru - kapličky v obci Jerusalém - do vlastnictví města. Současně schválilo i přijetí pozemku, na kterém kaplička stojí. Kapličku i pozemek město darovali soukromí vlastníci. Kapličku nechalo vybudovat přibližně v polovině 90. let minulého století město Příbram. V současné době o ni pečují obyvatelé Jerusaléma. „Děkujeme vlastníkům za dar kapličky a pozemku. Tato stavba bude i nadále sloužit všem občanům Jerusaléma. Město o ni bude podle svých možností pečovat. Děkují rovněž všem, kteří se o kapličku v Jerusalémě starají a kteří svými dary přispívají na její opravy. Věřím, že tato péče ze strany jerusalémských občanů bude i po změně vlastníka pokračovat,“ řekl starosta MVDr. Josef Řihák.

Změna v osadním výboru

Osadní výbor Orlov bude mít devět členů místo dosavadních sedmi. O zvýšení počtu členů Osadního výboru Orlov rozhodlo na veřejném zasedání v pondělí 9. května 2011 Zastupitelstvo města Příbrami. Zastupitelé rovněž schválili rezignaci a nahrazení jedné z dosavadních členek. Rovněž určili dva nové členy osadního výboru. „Důvodem pro požadované rozšíření počtu členů Osadního výboru Orlov je nárůst obyvatel v Orlově a prakticky vylíčení současných členů,“ informoval starosta MVDr. Josef Řihák.

Nová žlutá fasáda na DPS

Obyvatelé Domů s pečovatelskou službou v Brodské ulici čp. 100 až 102 si sami vybrali, jak budou vypadat jejich domy. V anketě se většina účastníků rozhodla pro žlutou barvu fasády. „V současné době v objektu pokračuje realizace projektu zateplení obvodového pláště a střechy. Stavba stojí přes 14,5 milionu korun. Na akci město získalo dotaci z Evropské unie a ze Státního fondu životního prostředí v celkové výši přes 9,8 milionu korun. V anketě jsme se zeptali obyvatel Domů s pečovatelskou službou v Brodské ulici, jakou barvu by měli mít po dokončení stavby fasády jejich domů. Z 217 obyvatel domů jich celkem 151 na anketu odpovědělo. To je 69 procent všech obyvatel DPS. Účastníci ankety si mohli vybrat ze čtyř barevných variant - z odstínů modré, červené, šedé a žluté. Nejvíce hlasů - celkem 80 - bylo pro žlutou barvu fasády. Děkují všem obyvatelům DPS v Brodské, kteří se do ankety zapojili,“ řekl starosta MVDr. Josef Řihák.

Beseda se seniory

Město Příbram má jako jednu z cílových skupin svých preventivních aktivit v oblasti prevence kriminality vedle dětí a mládeže také seniory. Právě pro seniory každoročně pořádá Městská policie Příbram řadu besed. Jedna z nich se na téma „Bezpečnost ve městě“ uskutečnila ve čtvrtek 28. dubna pro Klub seniorů Příbram - Březové Hory. Beseda se zúčastnilo dvacet seniorů, kterým se více než hodinu věnoval JUDr. Milan Fára z Městské policie Příbram. Úvodem účastníci obdrželi informace o aktuální bezpečnostní situaci ve městě a o nejčastějších trestných činech páchaných v Příbrami. Hlavní část besedy byla zaměřena na jednotlivá témata z oblasti zásad bezpečného chování, jako je předcházení riziku přepadení, zabezpečení majetku, bezpečné chování v silničním provozu či jak se nést při oběti podvodného jednání. Přednášející se také zmínil o vzájemné spolupráci Policie ČR a Městské policie Příbram, a to především o společných hlídkách. Bylo také vysvětleno, v čem se liší zákonná zmocnění strážníků a policistů, tedy co mohou ještě řešit strážníci a které případy mohou řešit pouze policisté. Mimo jiné seniory také obdrželi informace o jednotlivých projektech prevence kriminality, které jsou v současnosti v Příbrami realizovány. Jedna část besedy, která byla velmi živá a konstruktivní, byla také věnována domácímu násilí a možnosti vykázní násilné osoby. „Vítám, že se Městská policie Příbram zaměřuje v oblasti prevence kriminality i na seniory. Myslím si, že besedy o bezpečnosti ve městě, o činnosti strážníků a policistů při zajišťování veřejného pořádku, nebo jak se chovat odpovědně a nést se obětí trestného činu, mají svůj význam,“ řekl k setkání starosta MVDr. Josef Řihák.

Dobré hospodaření města

Zprávu o hospodaření města a jeho příspěvkových organizací projednalo Zastupitelstvo města Příbram 9. května. Součástí byla i zpráva o čerpání rozpočtu za rok 2010. „Tato zpráva je stejně důležitá jako například schvalování rozpočtu na daný rok. Původní připomínky ze strany opozice, že hospodaření města je špatné, se nepotvrdily. Právě naopak - město v roce 2010 hospodařilo s velkým přebytkem ve výši 108 milionů korun. Tyto finanční prostředky budou v letošním roce použity k dofinancování plánovaných akcí. Zpráva byla schválena v termínu, který nám ukládá

zákon,“ uvedl místostarosta Ivan Šedivý, který má hospodaření města na starosti. Zároveň se zprávou o hospodaření zastupitelé projednali a schválili i Rozpočtový výhled příjímů a výdajů na období 2012 - 2013. „To je další z dokumentů, které má zastupitelstvo podle zákona o obcích projednat a schválit. Jde pochopitelně trochu o „hádní z křišťálové koule“, protože ani stát, tedy ani město, v současné době netuší, jaké budou v následujících letech podmínky. Přesto je rozpočtový výhled optimistický. Tento trend vychází z faktu, že dlouhá služba města Příbram je velmi nízká,“ informoval dále místostarosta Šedivý. Také finanční vypořádání příspěvkových organizací je velmi důležité. „Ani k tomuto materiálu nebyly ze strany zastupitelů téměř žádné připomínky a byl bez problémů schválen,“ řekl Ivan Šedivý a pokračoval: „Je třeba zdůraznit, že přes rozpočtové škrty v roce 2010 si příspěvkové organizace udržely pozitivní hospodářský výsledek. Hospodaření bylo tedy dobré a to svědčí i o tom, že úroveň práce ředitelů našich organizací je velmi vysoká.“

Státní energetická inspekce

Na Městském úřadu Příbram proběhla kontrola Státní energetické inspekce. „Inspekce prováděla šetření, zda úřad postupuje podle zákona. Proběhla jak administrativní, tak i fyzická prohlídka veřejných objektů ve městě. V písemné vyhotovené zprávě inspekce konstatuje, že nebyly zjištěny žádné rozpor s zákonem. Šetření tedy proběhlo zdárně. Naopak nás komise pochválila, že všechny naše objekty mají vyvěšené tabulky, které ukazují energetickou náročnost dané budovy. Tato opatření sice zákon ukládá, ale jen někde se, podle slov komisařů, dodržují,“ doplnil informace I. Šedivý.

Nové toalety pro lidi s postižením

„Václava Krásu, předsedu Národní rady zdravotně postižených, zastoupil v tomto projektu Mgr. Hříbek. Jednání jsme o společném projektu financování rekonstrukce, obnovy, případně třílení nových veřejných záchodků. Tato WC by podle tohoto projektu měla být dostupná a přístupná i zdravotně postiženým a my jsme měli za úkol vytipovat některá místa v Příbrami, která by do tohoto projektu bylo možné zařadit. Tato místa jsme si i společně prohlédli a nyní čekáme na návrh, kde lze konkrétní projekt uskutečnit. Pak bude podepsána smlouva o společném postupu. K našim vytipovaným místům patří třeba WC na náměstí 17. listopadu, parkoviště u Oblastní nemocnice, WC na Svaté Hoře a také v místě budoucí klidové zóny Ryneček u Q-klubu. Následná realizace bude dle předpokladů obdržet finančních prostředků,“ uzavřel informaci místostarosta Šedivý.

Jednání Nadačního fondu

V květnu proběhlo jednání Nadačního fondu pro Svatohorské schody. Město Příbram v tomto fondu zastupuje starosta Josef Řihák a místostarosta Ivan Šedivý. „Zakladatelem tohoto fondu byl Jaroslav Štefan a fond sloužil hlavně pro obnovu a nyní ke správnímu a údržbě Svatohorských schodů, případně výstavbě rozhledny na Svaté Hoře. Na posledním jednání jsme se dohodli na pokračování nadačního fondu s tím, že jej doplníme o „staronovou“ osobu a tou by měl být Mgr. Josef Vacek. Ten by měl navázat na činnost J. Štefana. Hlavním bodem další schůzky fondu by měla být volba nového člena,“ uvedl I. Šedivý.

Strážel Strážel!

Novou premiéru příbramského Divadla A. Dvořáka Straže! Straže! si pochvaloval i místostarosta Ivan Šedivý: „Je to velmi zajímavé představení a opravdu stojí za zhlédnutí. Předkvalita měly vysoká návštěvnost nejen příbramských diváků, ale i velké zastoupení pražské kulturní veřejnosti. Všichni se shodli na tom, že toto představení bylo opravdu skvělé!“

Mládežnický hokej

Zástupci HC Příbram se sešli na jednání s místostarostou Václavem Černým. „Ve vedení HC Příbram došlo k personálním změnám a nastoupil i nový trenér, který by se měl věnovat především mládeži,“ informoval Václav Černý a pokračoval: „Trenérem a sportovním manažerem klubu je Jaroslav Brabec. Shodli jsme se, že Příbram má ideální podmínky pro výchovu mladých hokejistů - dvě haly, nevyužívaný stadion a zájem rodičů i dětí. Hokej je finančně hodně náročný sport, proto by zde měla vzniknout také půjčovna výstroje.“ Československé hokejové škola patřila v minulosti ke světové jedničce, ale toto postavení před lety ztratila. K tomuto úspěchu by se český hokej chtěl opět vrátit a navázat na něj. V Příbrami to rozhodně chtějí zkusit.

Knihovna J. Drdy Příbram

Nový ředitel Knihovny J. Drdy do své funkce nastoupí podle slov Václava Černého v polovině června. „Nyní v Knihovně J. Drdy probíhá audit hospodaření a také řešení možnost bezbariérového přístupu do knihovny. Schodolez jsme na místě vyzkoušeli, ale našim možnostem nevyhovuje. Ideálním řešením by byl výtah, ale nejprve musíme realizovat stavbu výtahu v Divadle A. Dvořáka. V příštím roce by měla na radu přijít Knihovna J. Drdy. Stále přibývají nové tituly a s růstem cen knih bude tento trend určitě pokračovat,“ doufá místostarosta Černý.

Přípravy na sezónu

Místostarosta Václav Černý informoval, že Letní kino se již připravuje na zahájení provozu: „Nyní se opravuje střeška a čekáme na revizi kinotechniky. Za pomoci plošiny Hasičského záchranného sboru byla natřena promítací stěna. Tímto chci příslušníkům HZS poděkovat, protože jejich pomoc pro nás byla skutečně významná. Teď už jenom zbývá doufat, že vyjde i počasí. Diváci čekají velice zajímavé filmové tituly.“ Na sezónu se podle slov místostarosty Černého připravuje také venkovní bazén, který by se měl otevřít v polovině června. „Bazén se napouští a voda v něm se již zahřívá. Dodělávají se poslední úpravy dlaždic a čekáme na vyjádření hygieniků. Pak už nebude problém bazén otevřít. Zároveň se na svoji sezónu připravuje i koupaliště Nový rybník. Seká se tráva, natírají lavičky a připravuje se kulturní program. Vstup do tohoto areálu by měl být zdarma. S příchodem nového vedení Sportovních zařízení města, pod která tyto areály patří, dochází v kladném smyslu k mnoha novinkám.“

PŘÍBRAMSKÁ JMÉNA MIKULÁŠ VITA

RYCHTÁŘ A HEJTMAN V PŘÍBRAMI

? - ?

V dnešním díle ukončíme naše touky po první polovině 16. století v našem městě. Protože bychom měli dát prostor i usedlým měšťanům, pokusíme se zaměřit na jednu takovou osobu, vzešlou z původního příbramského měšťanského prostředí. Obecně jsme však v našich úvahách velmi omezeni písemnými prameny, kterých se bohužel z této doby zachovalo jen poskovnu. O většině příbramských měšťanů je možné říct pouze několik málo informací, většinou jen jméno a nějaký majetkoprávní údaj. Mikuláš Vita patří též do této skupiny. Důvodem, proč jsem si jej vybral, je jedna zvláštnost jeho osudu, a sice, že jeho jméno stojí první v pořadí v souvislém seznamu příbramských rychtářů. Rychtáře sice známe jmény již od 13. století, nicméně jejich souvislá řada začíná až rokem 1512.

Rychtář byl původně zástupce krále či vrchnosti a byl něco jako velitel města. Vykonával přímý dohled nad městskou samosprávou, zastupoval vrchnost při sporech s měšťany a v neposlední řadě dohlížel na bezpečnost ve městě, soudil menší spory a přestupky, zjednával nápravu a potrestání delikventů. Postupem doby se začal zdůrazňovat právě policejní charakter rychtářovy funkce. Po husitských válkách pocházeli rychtáři v Příbrami většinou z řad měšťanů, často to byli ti, kteří již měli zkušenosti s prací v městské radě. Zatímco radní byli voleni na jeden rok a po jednom měsíci se střídali ve funkci purkmistra, rychtáři bývali dosazováni vrchností na dobu několika let. Poté, co ukončí své rychtářské angažmá, se většinou vraceli zpět do městské samosprávy. Rychtáři v 16. století měli odpovědnost jak vůči městu (a měšťanům), tak vůči vrchnosti. Jejich postavení bylo ovlivňováno rodinnými a osobními vazbami a bylo svazující. Je známo mnoho případů, kdy měšťané odmítali přijmout tu kterou funkci a raději se z členství v radě či jiných funkcí vyplatili či věnovali městu nějakou věc či protislужbu (např. železnou mříž do kostela apod.). A to přesto, že členství v těchto funkcích znamenalo příležitost k posílení osobního vlivu i obhaceni, stejně jako za našich časů.

I v tomto ohledu byl Mikuláš Vita poměrně zajímavou výjimkou. Ve funkci rychtáře totiž vytrval celých 13 let (do roku 1525), což bylo neobyčejně dlouho. Poté ještě postupoval na žebříčku vrchnostenských úředníků výše a stal se purkrabím na příbramském hrade, tedy vrchním ředitelem příbramského panství. To také nebyvalo zvykem. Jan z Vitence byl zřejmě spojován s jeho službami i schopnostmi, a proto jej povýšil na svého nejvyššího zástupce.

Zajímavá je příbramská terminologická rozkolísanost názvu pro tuto funkci. Za Pešíků z Komárova a Jana z Vitence se používalo slovo purkrabí, později bylo obvyklejší hejtmán. Purkrabí byl totiž tradičně jen hospodářským správcem hradu - panského sídla, hejtmánův předchůdce, ale z dochovaných pramenů je zřejmé, že purkrabí v Příbrami disponoval skutečnou pravomocí hejtmána. Snad to souvisí s tím, že za Pešíků i Jana z Vitence byli i vrchnostenská úředníci vybíráni z řad příbramských měšťanů, kdežto později se jednalo o členy zemanských rodů, stojících na společenském žebříčku o stupeň výše. Mikuláš Vita bohužel záhy zmizel z archivních dokumentů, takže nelze určit ani letopočet jeho úmrtí. Jistě byl přítomen mnoha událostem věšedního dne jednoho z nejdynamičtějších období příbramské historie, doby na počátku prvního vrcholu stříbrnorudné těžby po roce 1525 a na řešení mnoha z nich se sám aktivně podílel.

Daniel Doležal

ČERVNOVÉ KALENDÁRIUM

1. 6. 1881

prasklé kolo téžní věže dolu Anna způsobilo rozsáhlou havárii téžní věže i šachetní budovy.

Františka Ferdinanda, a to samotný arcivévodou.

16. 6. 1991

zemřela v Příbrami česká herečka Adina Mandlová.

2. 6. 1891

se ve Švabíně u Zbirohu narodil František Forst, učitel hudby a hudební skladatel v Příbrami.

19. 6. 1881

se narodil František Gellner, anarchistický básník, který v 1901 - 4 studoval v Příbrami.

2. 6. 1961

na Stadionu u Litavky vystoupil rumunský armádní soubor se 160 členy, který zahrnoval orchestr, sbor, taneční skupinu a orchestr lidových nástrojů.

20. 6. 1216

Pražský biskup Ondřej vydal listinu, ve které dosvědčoval klášteru v Milevsku některé majetkové záležitosti a ve které je uvedena nejstarší zmínka o našem městě.

3. 6. 1871

se v Praze narodil Emilien Troida, hudební badatel a objevitel mnoha historických skladeb, který v době 1. světové války působil jako okresní přednost v Příbrami.

24. 6. 1871

se v Příbrami narodil Bohumil Soukup, hudební skladatel a učitel.

13. 6. 1891

byl Hotelu Spíchal (později Horymír) udělen čestný název "Hotel u arcivévodý

26. 6. 1661

byl položen základní kámen Mníšecké kaple na Svaté Hoře.

Daniel Doležal